

Rozpoczęły się konsultacje społeczne Programu Polska Wschodnia 2021-2027

11,4 mld złotych to budżet programu dla Polski Wschodniej (PPW+) w nowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027. O priorytetach programu i o tym, na co zostaną przeznaczone te pieniądze, mówiła Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej podczas konferencji otwierającej konsultacje społeczne PPW+. Spotkanie odbyło się w piątek (5.03). Stanowisko województw w sprawie programu zaprezentował Artur Kosicki, Marszałek Województwa Podlaskiego i jednocześnie przewodniczący Komisji ds. Polski Wschodniej Związku Województw RP.

Celem Programu Polska Wschodnia jest wyrównanie poziomu rozwoju sześciu regionów Polski Wschodniej do poziomu obszarów lepiej rozwiniętych. W dwóch poprzednich edycjach korzystało z niego pięć województw: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. W nowej perspektywie budżetowej dołączyła do nich część województwa mazowieckiego (z wyłączeniem Warszawy i dziewięciu ościennych powiatów).

- Z jednej strony program dla Polski Wschodniej będzie naturalną kontynuacją inwestycji w obszarach, o których rozwój dbaliśmy do tej pory. Z drugiej strony, chcemy, aby był też odzwierciedleniem najnowszych trendów wyznaczanych w polityce unijnej. Nadal będziemy inwestować w innowacje biznesowe, wspieranie start-upów, infrastrukturę transportową. Ale skupimy się też na przykład na adaptacji miast do zmian klimatu i wzmacnianiu potencjału turystycznego regionu – mówiła Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej.

Polska Wschodnia 2021-2027 jest pierwszym krajowym programem funduszy europejskich konsultowanym społecznie.

PPW+: rozwój przedsiębiorczości, ochrona klimatu, transport i kapitał społeczny

PPW+ będzie koncentrować się na czterech głównych obszarach. To:

przedsiębiorczość i inwestycje, energia i klimat, spójna sieć transportowa oraz kapitał społeczny, turystyka i usługi uzdrowiskowe.

Budżet programu to 2,5 mld euro, czyli o pół miliarda więcej niż w ubiegłej perspektywie. Najwięcej pieniędzy z tej puli przeznaczono na spójną sieć transportową - 930 mln euro. Na przedsiębiorczość i innowacje przeznaczono 500 mln euro, 230 mln euro na kapitał społeczny, turystykę i usługi uzdrowiskowe i 38 mln euro na pomoc techniczną (obsługa programu, szkolenia i warsztaty).

Jak informowała wiceminister Jarosińska-Jedynak, taki podział wynika z wytycznych Komisji Europejskiej co do procentowego udziału przedsięwzięć określonych w celach głównych. Zgodnie z nimi 25 proc. środków musi zostać przeznaczonych na działalność związaną z przedsiębiorczością i co najmniej 30 proc. na działania związane z klimatem.

Z dotacji skorzystają zarówno małe i średnie firmy, innowacyjne start-upy,

przedsiębiorstwa z sektora turystycznego i energetycznego, jak i samorządy oraz podmioty świadczące usługi publiczne, a także organizacje pozarządowe. Na współfinansowanie z funduszy europejskich będą mogły też liczyć duże projekty miejskie, na przykład dotyczące zrównoważonej komunikacji miejskiej oraz ponadregionalne inwestycje drogowe i kolejowe. Planowane są między innymi dalsze inwestycje przy tworzeniu Wschodniej Magistrali Kolejowej.

Czas na Markę Polski Wschodniej

Polska Wschodnia 2021-2027 to już trzecia edycja programu unijnego przeznaczonego dla słabiej rozwiniętych, wschodnich województw Polski. O jego kontynuację skutecznie zabiegała Komisja ds. Polski Wschodniej Związku Województw RP zrzeszająca marszałków województw objętych programem. Podczas spotkania jej opinię na temat PPW+ przedstawił marszałek Artur Kosicki, przewodniczący Komisji.

Jak podkreślał, programy Polski Wschodniej, w każdej ze swoich edycji, wspierały lokalne firmy, dlatego też, zdaniem Komisji ds. Polski Wschodniej, działania w obszarze przedsiębiorczości i innowacji powinny być kontynuowane.

- Mam tu na myśli platformy startowe, działania na rzecz wspierania procesów wzornictwa w mikro-, małych i średnich przedsiębiorstwach czy pożyczki na rzecz rozwoju firm z branży turystycznej. Z zadowoleniem zauważamy, że pojawiają się nowe obszary wsparcia w PPW+, m.in. automatyzacja i robotyzacja czy tzw. gospodarka obiegu zamkniętego, co jest bardzo istotne z uwagi na wyzwania klimatyczne, które stoją różnie przed regionami Polski Wschodniej – mówił marszałek.

- Proponujemy dodać jeszcze interwencję dotyczącą wsparcia promocji makroregionu i inwestorów biznesowych, a także działania promujące Markę Polski Wschodniej oraz wsparcie obsługi inwestorów i eksporterów – zaznaczył.

Komisja zgłosiła też propozycje, dotyczące obszaru energia i klimat. Zdaniem

marszałków województw Polski Wschodniej, działania dotyczące dystrybucji energii powinny być dofinansowywane w ramach programu unijnego, przeznaczonego na infrastrukturę i środowisko, który będzie, jak to określili, „następcą Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”.

- Dlatego też proponujemy usunięcie tej interwencji z projektu programu PPW+ – mówił Artur Kosicki.

Kluczowe projekty

Członkowie Komisji ds. Polski Wschodniej zaapelowali też, aby w dyskusji o inwestycjach w infrastrukturę kolejową pojawiły się propozycje konkretnych linii.

- Warto, aby PKP Polskie Linie Kolejowe przedstawiły zbiór projektów, które będą realizowały w ramach programu – podkreślał marszałek Kosicki.

Jednym z flagowych projektów, realizowanych przez wschodnie województwa, jest szlak rowerowy Green Velo przebiegający przez pięć regionów i liczący ponad 2 tys. kilometrów.

O jego dalsze finansowanie z PPW+ również apelowali członkowie Komisji.

- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo to najbardziej spektakularny projekt rowerowy, jaki do tej pory zrealizowano w Polsce. Naszym zdaniem, musi być kontynuowany w kolejnej perspektywie – powiedział marszałek.

Artur Kosicki w imieniu Komisji ds. Polski Wschodniej zgłosił też uwagi do przedsięwzięć ujętych w obszarze kapitał społeczny, turystyka i usługi uzdrowiskowe. Znalazły się tam m.in. działania dotyczące miejsc aktywności lokalnej. Komisja zaproponowała, aby były one finansowane z programów regionalnych.

Konsultacje społeczne nowego programu dla Polski Wschodniej będą połączone z konsultacjami prognozy oddziaływania na środowisko i potrwać do 8 kwietnia.

Opis programu można znaleźć na [portalu Funduszy Europejskich](#) i serwisie [programu Polska Wschodnia](#). Formularz zgłaszania uwag do programu jest dostępny na stronie: www.polskawschodnia.gov.pl.

Polska Wschodnia – fakty i liczby

Makroregion Polski Wschodniej obejmuje ponad 40 procent powierzchni kraju i jest zamieszkały przez niemal 10,5 miliona osób. To 27 procent ludności Polski. Znajduje się tu 286 miast, z których tylko osiem ma więcej niż 100 tys. mieszkańców, a z kolei 202 liczą mniej niż 15 tys. mieszkańców. Z kolei 60 miast to miasta średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze.

Polska Wschodnia odpowiada za wytwarzanie niemal 20 procent produktu krajowego brutto (PKB). Wartość PKB na jednego mieszkańca w tych województwach waha się od 67 do 84 procent średniej krajowej i od 48 do 60 procent średniej unijnej.

W latach 2007-2013 zrealizowano Program Rozwój Polski Wschodniej o wartości blisko 10 miliardów złotych. Nadal trwa realizacja Programu Polska Wschodnia 2014-2020. Jego wartość wynosi ponad 8 miliardów złotych. Dzięki środkom zrealizowano do tej pory 2,5 tysiąca projektów, a nabory dla przedsiębiorców nadal trwają.

Aneta Kursa

red.: Barbara Likowska-Matys

fot.: Piotr Babulewicz

